

Maksymilian Ciężki (1898-1951)

mgr inż. Krzysztof Leszczyński, SP5DIY

XVI SEMINARIUM WEP

11 kwietnia 2018 r.

Płk Maksymilian Ciężki (1898-1951)

Działacz ruchów niepodległościowych w Wielkopolsce w okresie I w.św. i organ. Legionów Polskich. Służył w wojsku pruskim w formacjach łączności. Oficer Łączności, radiowywiadu i specjalista dekryptażu. Oficer Oddziału II Szt. Gł. Służył na wielu stanowiskach w łączności

WP. Współorganizator kursów dla 3-ch matematyków z Uniw. Pozn. Współautor sukcesów w rozpracowaniu kodu Enigmy. Po „wrześniu” we Francji w ośrodkach Bruno i Cadix. Uwięziony w zamku Eisenberg. W marcu 1944 r. był przesłuchiwany przez Abwehrę. Od 1945 r. na emigracji.

Ur. 24 listopada w Szamotułach, w rodzinie Józefa, przedsiębiorcy budowlanego, i Weroniki z Zarzyńskich.

W chwili wybuchu I w.św. w rodz. mieście utworzył oddział skautów i stanął na jego czele. Organizacja ta służyła werbowaniu do Legionów Polskich. 2 VI 1917 r. powołany został do armii niemieckiej na front francuski. Od 9 II do 19 XI 1918 r. pełnił służbę w Oddziale Zapasowym Łączności w Ohrdruf.

W okresie od 30 XI 1919 do 14 III 1920 roku był słuchaczem Oficerskiej Szkoły Łączności w Zegrzu. Po szkole służył w 2 Batalionie Telegraficznym w Poznaniu. Od 5 I 1921 do 23 III 1923 dowodził radiostacją w Dowództwie

Armii i Dywizji na Litwie Środkowej oraz Centralną Radiostacją w Warszawie. Doksztalał się i w 1922 r. zdał maturę w Wilnie. Brał z powodzeniem w aktywnych wywiadowczych operacjach Oddziału II na terenie Wolnego Miasta Gdańska i okolic.

W 1929-30 zorganizował i prowadził wraz z mjr. Franciszkiem Pokornym (kier. Biura Szyfrów) i inż. Antonim Palluthem, kurs Trójki kryptologów (Rejewski, Zygalski, Różycki). Współpracował z firma AVA w złamaniu Enigmy. Pod koniec kampanii wrześniowej ewakuował się do Francji. Odrzucono jego przyjęcie do Polskich Sił Zbrojnych tamże („zakazony sanacją”).

W czasie wojny brał udział w zespole dekryptażowym we Francji w ośrodkach Bruno i Cadix. By dostać się do Anglii wraz z ppłk. Gwidonem Langnerem usiłował kilkakrotnie przejść przez granicę francusko-hiszpańską. Pojmani przez Niemców, zostali uwięzieni w obozie w zamku Eisenberg. W marcu 1944 r. był przesłuchiwany przez Abwehrę ws. rozpracowywania „E” w międzywojennym Biurze Szyfrów. Wraz z Gwidonem Langerem przedstawili wersję w którą uwierzyli Niemcy (?). Nigdy nie dowiedział się o śmierci swoich dwóch z trzech synów. Z jednym z nich spotkał się po wojnie. Po wojnie na emigracji w Londynie. Wyraził się o negatywnych (b. podejrzanych?) przyczynach śmierci Gwidona Langerera. Zmarł 9 XI 1951 na nowotwór płuc.

**Odznaczony pośmiertnie przez
Prez. RP Lecha Kaczyńskiego
Krzyżem Komandorskim z
Gwiazdą Orderu Odrodzenia
Polski.**

**Pomnik Maksymiliana
Ciężkiego w Szamotułach
autorstwa Arlety Eiben**

Źródła:

Zdzisław J. KAPERA, *Before ULTRA There Was GALE. Some Contributions to the History of the Polish Enigma, 1932-1942.*

II. *The Man Who Saved ULTRA: Major (Signals) Maksymilian Ciężki (1898-1951)*, 25-52;

Barbara Ciężka, Marek Grajek: *Maksymilian Ciężki 1898-1951*. Szamotuły: Fundacja Kultury Zamek Górków, 2008.

Marek Grajek, *Enigma. Bliżej prawdy* (wersja ...)

https://pl.wikipedia.org/wiki/Maksymilian_Ci%C4%99%C5%BCki

http://www.sww.w.szu.pl/index.php?id=biografia_maksymilian_ciezki

Dziękuję Państwu za uwagę